

Webshop a börtönben, avagy a zárt láncú csomagküldési rendszer tapasztalatai és hatása a biztonságra

Webshop in prison – experience and security implications of the hungarian prison webshop system

Czenczer Orsolya

Dr. PhD, egyetemi docens, bv. alezredes
Nemzeti Közszolgálati Egyetem,
Rendészettudományi Kar
czenczer.orsolya@uni-nke.hu

Hinkel Tamás

mb. főosztályvezető, bv. alezredes
Büntetés-végrehajtás Országos Parancsnoksága,
Biztonsági Főosztály,
Biztonsági Szolgálat

Absztrakt

Cél: 2018. július 1-jétől a magyar büntetés-végrehajtás életében egy újabb innováció segíti a fogvatartottak, hozzátartozóik és az állomány mindennapjait. Ez a nívó a fogvatartotti kapcsolattartás egyik legfontosabb elemét tette biztonságossá, kényelmessé és moderné: a csomagfogadást. A zárt láncú csomagküldési rendszer, azaz a webshop számtalan előnyével együtt az egyik leg-sikeresebb kapcsolattartási forma lett az elmúlt három évben. Jelen tanulmány igyekszik górcső alá venni a rendszer működési és jogi hátterét, előnyeit, kihívásait, és az elmúlt három év tapasztalatait. Továbbá mindezeket a büntetés-végrehajtás elsődleges és legfontosabb feladatának tükrében vizsgálja: a biztonság érvényesülésén keresztül.

Módszertan: A tanulmány első része részletesen bemutatja az adott jogintézményt és gyakorlati megvalósulásának célját, elemeit, működési módját, majd részletesen elemzi statisztikai módszerekkel a jogintézmény által érintett tiltott tárgyak alakulását az említett időszakban.

Megállapítások: A tanulmány célkeresztjébe helyezett zárt láncú csomagküldési rendszer célja nemcsak a praktikum volt, hanem az évek óta fennálló tiltott tárgyak magas arányának megtörése. A tanulmány megvizsgálta ennek a reintegrációs eszköznek a biztonság e területére vonatkozó hatásait, valamint a jogalkotói elvárásokat, és minden kétséget kizáróan számadatokkal igazolta, hogy a webshop kimutathatóan csökkentette a tiltott tárgyak bv. intézetbe történő bejutását.

Érték: Ezen jogintézmény biztonsági szempontú elemzése és annak nyilvánosságra hozatala korábban magyar rendészettudományi folyóiratban még nem történt meg. Ezt az űrt kívántuk betölteni, illetve a jövőben tervezzük a téma gazdasági/financiális aspektusait is górcső alá venni.

Kulcsszavak: webshop, börtön, csomagküldés, kapcsolattartás

Abstract

Aim: From 1th of July 2018, another innovation helped the everyday work of the Hungarian penitentiary service. This innovation made the life of detainees, their relatives and the prison staff work much more easier making one of the communication-types secure, convenient and modern: packadge reception. Together with the numerous advantages of the closed-chain packadge system, i.e. webshop, it has become one of the most successfull forms of communication between prisoners and relatives. The present study examines the legal and economic background, benefits, challenges, and experiences of the past three years, in the light of the primary and most important task of prison: through the enforcement of security.

Methodology: The first part of the study presents in detail the purpose, elements and mode of operation of the legal institution, and then analyzes in detail the development of prohibited objects affected by the webshop in the mentioned period using statistical methods.

Findings: The purpose of the webshop system placed in the focus of the study was not only by practical reason, but also to break the high proportion of the prohibited articles that had existed for years. The study examined the security implications of this reintegration tool, as well as the legislative expectations, and proves beyond a shadow of a doubt that the webshop had demonstrably reduced the number of banned items which accessed into the prison.

Value: The security analysis of this legal institution in Hungarian law enforcement journal has not yet taken place. We wanted to fill this gap and plan to examine the economic/financial aspects of the topic in the future.

Keywords: webshop, prison, packadge, communication

Célok, elvárások, fejlesztések

Egy adott ország társadalmának alapvető elvárása a rendvédelmi szervekkel szemben, hogy járuljon hozzá a közrend és a közbiztonság védelméhez, ez által olyan rendszert működtessenek, amely szavatolja az állampolgárok biztonságát. Ennek kialakítása és fenntartása végső soron állami feladat a vonatkozó jogszabályok megalkotása, az igazságszolgáltatási rendszer, illetve a rendvédelmi szervek működtetésének tekintetében (Hinkel, 2020). A Büntetés-végrehajtási Szervezetnek (továbbiakban: bv. szervezet) a letartóztatottak és elítéltek fogva tartásával mindenek mellett biztosítania is kell, hogy azok a büntetésük letöltése végén lehetőség szerint úgy térjenek vissza a társadalomba, hogy abba sikeresen tudjanak visszailleszkedni, és jogkövető tagjává tudjanak válni (Bozsó, 2021). Ezek alapján a bv. szervezet által elérni kívánt társadalmi cél a közrend és a közbiztonság fenntartásában való közreműködés erősítése, továbbá a biztonságos fogva tartás szavatolása, az elítéltek őrzésére, felügyeletére és ellenőrzésére, a tiltott tárgyak bv. szerv területére történő bejutásának megakadályozására irányuló feladatok hatékony ellátása. A bv. szervezet országos parancsnoka által kiadott – az alapvető biztonságot és hatékony feladat végrehajtást biztosító – szabályozók, módszertani útmutatók és különböző protokollok minden esetben a vonatkozó jogszabályi háttérre épülnek. Ezek nyújtanak lehetőséget a biztonsági tevékenység magasabb szinten történő, differenciált végrehajtására. A biztonságot akár közvetve is érintő feladatok végrehajtását minden körülmények között fokozott figyelemmel kell megszervezni. A kialakított statikus biztonságon túlmenően – ideértve a folyamatos fejlesztésen áteső biztonságtechnikai rendszereket, valamint megújuló szerelemeket – kiemelt szerepe van a szakmailag felkészült, megfelelő létszámban bevethető személyi állománynak (Hinkel & Molitorisz, 2021). Ahhoz, hogy e rendszer szavatolni tudja a törvényeknek, társadalmi elvárásoknak megfelelő működést, rendkívül fontos, hogy a 21. századnak megfelelő technológiai, informatikai fejlődést nyomon kövesse, az innovatív megoldásokat a mindennapi munkába a biztonságos fogva tartás, a személyi állomány védelme, valamint a feladat-végrehajtás hatékonyabbá tétele és az adminisztratív feladatok csökkentése érdekében beépítse (Czenczer, 2009). A hétköznapi életben az emberek közötti felgyorsult információcsere, a kapcsolattartás, mind-mind áttevődött a virtuális térbe, és a technológiai fejlődés társadalmi változásokat is generált, amelyek hatással vannak a rendvédelmi szervekre (Berki & Nyitrai, 2021). A fogva tartás biztonságos végrehajtása érdekében a Büntetés-végrehajtás Országos Parancsnoksága (BVOP) a civil világban, a versenyszférában, valamint a rendészettel kapcsolatos nemzetközi trendekben megjelenő novumokat folyamatosan monitorozza, elemzi,

a gyakorlati munka során teszteli. Így került a hazai büntetés-végrehajtás látószögébe annak a lehetősége, hogy a civil szférában ismert, használt, közkedvelt online rendelési szolgáltatást rászabassa a büntetés-végrehajtás biztonsági kötelezettségű, de reintegratív szemléletű testére (Czenczer, 2021).

A büntetések, az intézkedések, egyes kényszerintézkedések és a szabálysértési elzárás végrehajtásáról szóló 2013. évi CCXL. törvény, illetve a szabadságvesztés, az elzárás, az előzetes letartóztatás és a rendbíróság helyébe lépő elzárás végrehajtásának részletes szabályairól szóló 16/2014. (XII. 19.) IM rendelet rendelkezéseiben 2018. július 1-jével módosítások léptek hatályba, melyek radikálisan érintették a fogvatartotti csomagküldés, illetve a kiétkeztetés rendszerét is. Az egyik legfontosabb változtatás értelmében – a megjelölt időponttól kezdődően – a fogvatartottak engedélyezett kapcsolattartói elsősorban az úgynevezett zárt láncú csomagküldési rendszeren (továbbiakban: webshop) keresztül tudnak élelmiszert és tisztálkodási szert küldeni a fogvatartottak részére, kontrollált módon.

Az új rendszernek számtalan előnye van.

A csomagot küldeni kívánó kapcsolattartó számára kényelmes, azaz otthoni ügyintézés keretében végezhető, továbbá a kiétkező boltokban az árukínálat országosan egységes, és a kiskereskedelmi üzletek átlagos árainál nem magasabbak az árak. Nem utolsó sorban a kapcsolattartó számára olcsóbb a csomagfeladás, így annak értékét is a büntetésüket tőlőkre fordíthatják. A webshop bevezetésével a kapcsolattartóktól érkező csomagból kitiltották az élelmiszert, tisztálkodási szert, dohányterméket, valamint a gyógyszert, gyógyhatású készítményt. Élelmiszert, tisztálkodási szereket tartalmazó csomagot tehát csak és kizárólag internetes felületen keresztül vagy látogatás során tudják a hozzátartozók megrendelni, amely sokkal gyorsabbá teszi a csomagküldés rendszerét. Nem utolsó sorban, az áru egységes volta okán, már nem fordulhat elő a minőségbeli különbségből származó konfliktus a fogvatartottak között. A rendszer működési elve szerint a megrendelés ellenértékének beérkezését követően az intézet két munkanapon belül összeállítja, a harmadik munkanapon belül pedig átadja a fogvatartottnak a küldeményt. A csomag súlyhatára továbbra is változatlan marad, az öt kilogrammot nem haladhatja meg. A kapcsolattartónak ezekre sem kell figyelni, a rendszer automatikusan számol.

A fogvatartott részére praktikus, gyors és kiszámítható. Ha a kapcsolattartó összeállította és kifizette a csomagot, akkor tulajdonképpen két-három napon belül kézhez kapja. Nem fordulhat elő, hogy a bv. nem tudja átadni a csomagot, mert abban tiltott tárgy található, vagy mert túlméretezett vagy túlsúlyos. Minden eddig előforduló kizáró tényező kiesik az egyenletből. Tehát a fogvatartott biztos lehet benne, hogy megkapja a csomagot teljes egészében.

Nemcsak a fogvatartottnak és a hozzátartozónak jelent előnyt az új rendszer, de a büntetés-végrehajtási intézet (továbbiakban: bv. intézet) által meghatározott házirendben megfogalmazott fogvatartottnál tartható tárgyak köre szempontjából is fontos előrelépés, hogy az összeállított csomag minden esetben megfelel ezáltal majd a birtokban engedéllyel tartható tárgyak körével és mennyiségével, továbbá egy régi probléma is részben orvoslásra kerül, nevezetesen a tiltott tárgyak bejutása, bekerülése. Tehát a bv. intézet számára a legnagyobb előny a biztonsági szempont.

A tiltott tárgyak a bv. intézetekbe ugyanis alapvetően két úton kerülhetnek be: csomagban vagy látogató fogadás során próbálják bejuttatni a kapcsolattartók a börtönbe. Ugyanakkor szintén jelentős előny az is, hogy megszüntethető ezáltal a felhalmozás vagy készletezés jelensége is.

A webshop a jogalkotó és alkalmazók elképzelése szerint is több aspektusban hatékony: egyrészt kimutathatóan csökkentette a tiltott tárgyak bv. intézetbe történő bejutását¹, ugyanakkor a folyamatban lévő büntetőeljárás(ok) esetén az elítéltek kapcsolattartóinak az adatai, illetve az átutalási adatok segíthetik a (szózat) bűncselekmények felderítést az e-nyomozáson keresztül (Nyitrai, 2021).

Élet a bv. webshop előtt...

2018. július 1-je előtt, vagyis a zárt láncú csomagküldési rendszer bevezetését megelőzően, a csomagküldés és fogadás rendszere egységes volt. Csomagot postai úton fogadhatott a fogvatartott a regisztrált kapcsolattartójától. Amikor megérkeztek a csomagok a bv. intézet erre kijelölt helyiségébe vitték, ahol ellenőrzésnek vetették alá azokat. Az ellenőrzés történhetett csomagvizsgáló berendezéssel, kézi vagy kapukeretes fémkeresővel, esetleg kábítószer-kereső kutya bevonásával, illetve ezek kombinációjával, valamint a személyi állomány tagja részéről szemrevételezéssel és manuálisan. Ellenőrzés során megvizsgálták a csomagok tartalmát, összetételét, illetve annak eredetét (feladóját), megtörtént az adategyeztetés, azaz, hogy a csomagon szereplő feladó regisztrált kapcsolattartója-e az adott fogvatartottnak. Ellenkező esetben a csomagot nem kézbesítették, hanem a feladó terhére visszapostázták. Amennyiben a csomag minden eleme átment a kötelező szűrőpontokon, annak tartalmát csakis a fogvatartott jelenlétében osztották ki, amelyről jegyzőkönyvet is felvettek a későbbi visszaélések elkerülése végett.

¹ A webshop ezirányú hatékonyságát jelen tanulmány keretében az elmúlt három év tapasztalatai alapján és a Büntetés-végrehajtás Országos Parancsnoksága felmérései és ellenőrzési eredményei tükrében vizsgáljuk.

Az intézetekben három típusú csomagot különítettek el: általános, tisztasági vagy ruhacsomag, valamint írószer vagy tanszer csomagokat. Az általános csomagban az engedélyezett kereteken belül bármi elhelyezhető volt, havonta egy alkalommal, öt kg súlyhatárig.² Ez a csomag tartalmazta egyaránt az élelmiszereket is. A tisztasági vagy ruhacsomagot havonta szintén egy alkalommal engedélyezték a fogvatartott részére beküldeni, amely az öt kg súlyhatárt meghaladhatta. Ez utóbbi csomag súlya azért nem esett korlátozás alá, mivel az elítélt részére évszaknak megfelelő ruházatot a hozzátartozónak kellett biztosítania, például szabadulás vagy eltávozás esetére. Az írószer- és tanszer-csomagokat havonta szintén egy alkalommal fogadhatták a fogvatartottak, ez esetben is öt kg súlyhatárnak megfelelően, a tájékoztatókban meghatározott korlátok betartásával.³

A csomag kézbesítésére a fogvatartott részére lehetőség szerint a beérkezés napján kellett intézkedni. A beérkezett csomag ellenőrzése kiterjedt egyébként a csomagolások megbontására, folyadékok átöntésére, a gyárilag csomagolt termékek sértetlenségére stb., ezen ellenőrzés végrehajtása a fogvatartott jelenlétében történt. Amennyiben a csomagban tiltott tárgyat észleltek, azt a tárgy jellegétől függően a fogvatartott letétjébe helyezték vagy a fogvatartott költségére visszaküldték vagy megsemmisítették, illetve indokolt esetben bűncselekmény gyanúja miatt feljelentést tettek.

A régi rendszer szerint jelentős munka volt egy csomag érkezésekor, hogy az olyan állapotban kerüljön majd a fogvatartotthoz, amikor már sem a biztonságra nem veszélyes, sem a fogva tartásra, de mégis érvényesülnek a fogvatartotti jogok és a reintegratív szemlélet. A csomag ugyanis a fogvatartott részére – többek között – egy gesztus. Gesztus a kapcsolattartótól, gondoskodás, odafigyelés. Gesztus, ami egy kis külvilágot hoz a börtön falain belülre. Ezért is van óriási jelentősége a fogvatartotti reintegrációban.

Mára azonban a kapcsolattartóktól érkező csomagok nehezebben tudják kifejezni ezt gondoskodást, mivel a küldött tárgyak nagyrésze a bv. intézeteken belül működő kiétkező boltokban is elérhetővé váltak.⁴

Eljött tehát az idő, amikor a hazai büntetés-végrehajtás a kiétkezés és csomagküldés modernizációját időszerűnek látta. Szükség volt azonban egy olyan külső fejlesztő cég bevonására is, amelynek portfóliójában már szerepelt kereskedelmi

2 A csomagok esetében a súlyhatár-korlátozás mellett a méretbeli korlátozásra is sor került: 30 cm x 50 cm (magasság-szélesség) tekintetében.

3 Beküldhető írószerek például levelezéshez, tanuláshoz, önképzéshez szükséges eszközök, zsebnaptár, fényképek, iratok, kivéve az értékpapírokat, vagy amik annak minősültek.

4 Kiétkezési lehetőség havonta legalább egy alkalmat biztosít a fogvatartottak részére, hogy saját letéti pénzükből megvásároljanak olyan termékeket, amelyek a személyes szükségleteikhez hozzátartoznak.

alapon működő online áruház létrehozása és üzemeltetése, ugyanakkor szenzitív bűnügyi adatok kezelésében is kompetens. Szükség volt továbbá a webáruház virtuális tere mögött meghúzódó fizikai működtetésre, azaz a gyakorlati üzemeltetésre, illetve az árubeszerzésre, árukészletezésre is működtetőt találni. E körben azonban a büntetés-végrehajtás már rendelkezett kompetens társasággal, nem kellett külső üzemeltetőhöz fordulni, a webáruház működtetője a Bv. Holding Kft.⁵ lett. A Bv. Holding Kft. az árubeszerzés céljából leszerződött ez egyik legnagyobb magyarországi beszállítóval, a Metro áruházzal. A munkacsoporthoz időben később, azonban nem elhanyagolható módon a BVOP Központi Szállítási és Nyilvántartási Főosztály is csatlakozott, tekintve, hogy a webáruházhoz köthető ügyfélkapcsolati tevékenységet a már említett bűnügyi adatok kezelése, valamint az egész folyamat tagoltsága miatt érdemes volt egy arra alkalmas területre bízni (Cséri, 2020). Hangsúlyos azonban, hogy a webshop fogvatartotti adatokat nem tárol, hanem kizárólag a regisztrált kapcsolattartó által megadott, a regisztrációhoz és a számlázáshoz szükséges adatokat tárolja, amelyek a csomagküldés folyamatához szükségesek. Az adatok a felhasználó részéről módosíthatók és törölhetők.

A Bv. webshop működési rendszere és hatékonysága

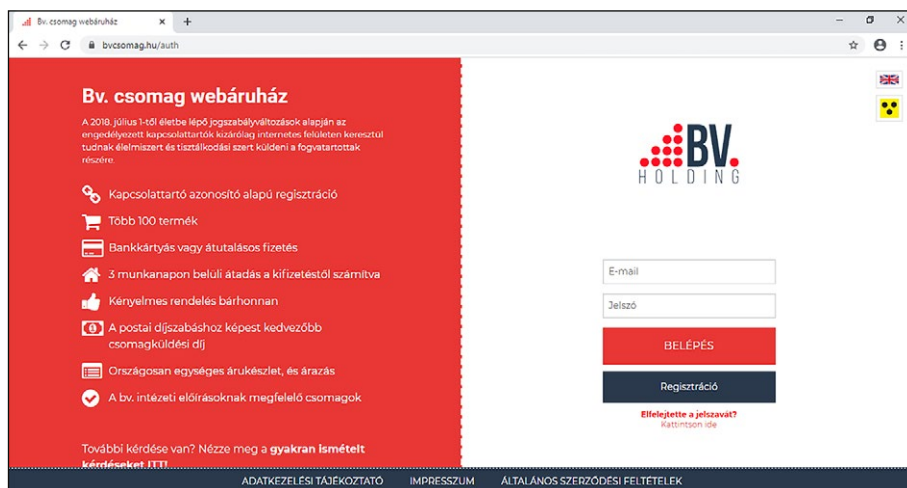
A 2018. július 1-jétől életbe lépő jogszabályváltozásokat⁶ követően a fogvatartottak részére beküldhető csomag súlya továbbra sem változott, azaz legfeljebb egy⁷ darab, öt kg súlyhatárt meg nem haladó csomag lehet. Arra, hogy ezt a csomagot a fogvatartott milyen módon kaphatja meg, a jogszabály immár két lehetőséget kínál fel, pontosítva azonban, hogy melyik csomag mit tartalmazhat. Az egyik lehetőség a jól ismert, hagyományos postai úton beküldött

-
- 5 A Bv. Holding Kft. a fogvatartottak hatékonyabb foglalkoztatása és a részben öfenntartó büntetés-végrehajtás megteremtésére épülő, a büntetés-végrehajtási gazdasági társaságokat összefogó vállalatcsoport. Tagjainak tevékenysége rendkívül sokrétű, ezek között a legfontosabbak: nyomdaipari termékek és irodaszerek gyártása, háztartási higiéniai papírtermékek és tisztítószer gyártása, textíliák, ruházati termékek (munka-, védő- és egyenruházati termékcsaládok), kórházi textíliák előállítása, lábbelik, bőrtermékek gyártása, mezőgazdasági termelés, gabona és ipari növények termesztése, tejtermelés, feldolgozott húsipari termékek és egyéb élelmiszerek előállítása, különböző faipari termékek és bútorok gyártása, mosodai szolgáltatás.
 - 6 Több jogszabály is módosult, elsők között a 2013. évi CCXL. tv. (Bv. Kódex), a szabadságvesztés, az elzárás, az előzetes letartóztatás és a rendbíróság helyébe lépő elzárás végrehajtásának részletes szabályairól szóló 16/2014. (XII. 19.) IM rendelet, valamint megalkották a zárt láncú és általános fogvatartotti csomagküldés, valamint a kiétkelés egységes végrehajtásáról szóló 29/2018.(VI. 20.) OP szakutasítást.
 - 7 A járványügyi helyzetre való tekintettel a BVOP az átmeneti időszakra havi két webes csomagra ad engedélyt minden fogvatartott számára

csomag⁸. Ez a csomag azonban élelmiszert nem tartalmazhat. A másik lehetőség a bv. intézet területén működő üzlet kínálatából⁹ összeállított, interneten vagy látogató fogadás során rendelt, vásárolt csomag, azaz a webshopon keresztül történő vásárlás.

A Webshop nagyon hasonlóan működik, mint a civil életben ismert online vásárlási felületek. A bv-s webshop felületére történő első belépés alkalmával a kapcsolattartónak, aki felhasználóként vásárolna fogvatartott részére, regisztrálnia kell a felületen¹⁰, melynek sikeres teljesítéséhez e-mail cím megadása kötelező.

1. számú kép: A Bv. webshop bejelentkezési oldala

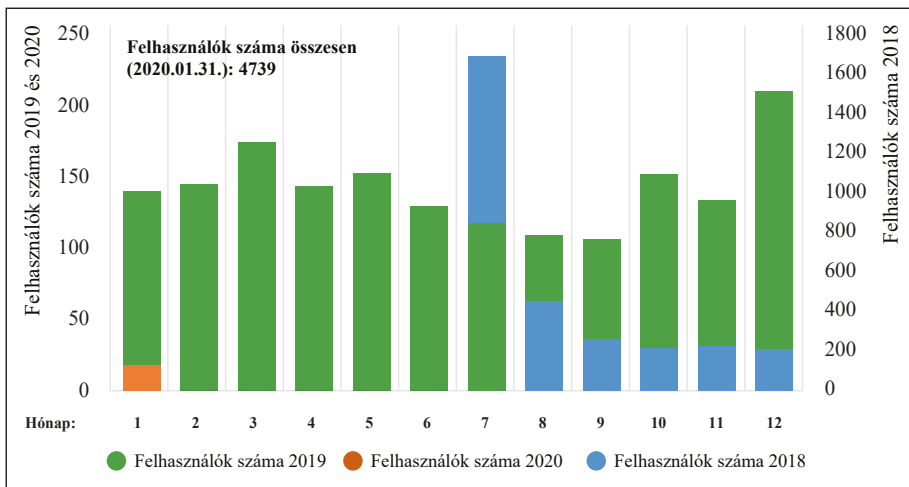
Forrás: URL1.

A fogvatartott részére célzott csomagküldéshez egy egyedi kóddal kell rendelkeznie a kapcsolattartónak. Az engedélyezett kapcsolattartók részére a fogvatartottak által postai úton kerül kiküldésre egy tájékoztató levél, amely tartalmazza

- 8 Ez a csomag tartalmazhat tisztálkodási felszereléseket, étkezési eszközöket, írószereket, papírárut, egyéb használati tárgyakat, vallási kegytárgyat és imakönyvet. Gyógyszert, gyógyászati vagy orvosi segédeszközt, gyógyhatású készítményt tartalmazó, kívülről, postai úton beküldött csomag a havi kereten felül akkor küldhető, ha a bv. intézet az adott termékeket biztosítani vagy beszerezni nem tudja, illetőleg a bv. orvos javasolja, a bv. intézet parancsnoka pedig előzetesen engedélyezi. Negyedévente egy alkalommal, kívülről beküldött csomag, a havi kereten felül (kizárólag ruházati anyagok, lábbeli).
- 9 A kiértékelő boltokat, valamint a weboldalt a külsős szolgáltató partnerek bevonása mellett a Bv. Holding Kft. Csomagküldési és Bolti Értékesítési Osztálya működteti.
- 10 Sikeres regisztrációt követően akár azonnal meg lehet kezdeni a csomagrendelést, de a későbbiekben a regisztrációkor megadott adatokat használva bármikor be lehet lépni és rendelést lehet feladni.

a weboldalon történő regisztrációhoz szükséges egyedi kódot.¹¹ Ez az egyedi kód azonosító számból és egyedi ellenőrző kódból áll, a kapcsolattartók ezekkel regisztrálhatnak a honlapon, melyen belépve összeállíthatják és megrendelhetik a jogszabályi rendelkezéseknek, az egységes Házirendnek és egyéb belső szabályoknak, valamint a súlybéli korlátozásoknak egyaránt megfelelő csomagküldeményt.¹² Megkönnyítendő a rendelést, a felhasználók támogatása céljából a webes felület jelzi a kötelezően kitöltendő adatokat, valamint a rendelés feladásakor a rendszer ellenőrzi, hogy a felhasználó által regisztrált egyedi kód érvényes-e, illetve a kódhoz tartozó fogvatartott jogosult-e csomagot kapni (azaz nem merítette-e ki a havi keretet, rendelkezik-e csomagküldési engedéllyel, nem tölt-e magánelzárást stb.). Amennyiben a feltételek nem teljesülnek a rendszer nem engedélyezi a rendelést. Abban az esetben azonban, ha az engedélyek rendben vannak, a rendszer zöld utat ad a csomag összeállítására.

1. számú ábra: Az adott hónapban regisztrált felhasználók száma

Forrás: BVOP Biztonsági Szolgálat.

- 11 Az egyedi kód beírásakor a kapcsolatot el lehet nevezni, így a későbbiek folyamán a rendeléskor az elnevezés segíthet beazonosítani az adott fogvatartottat.
- 12 A csomag a BVOP által engedélyezett termékkörből, a kietkező boltok termékkínálatából állítható össze. A „Termékek” felíratra kattintva megjelenik az engedélyezett terméklista, mely további alkategóriákra bontva szűrhető (például termék kategória szint: vegyi áru/wc papír, törlőkendő). Minden terméknel feltüntetésre kerül a bruttó ár, a bruttó súly (hangsúlyos, hogy a csomag a jövőben is legfeljebb 5 kg súlyú lehet) és a maximális rendelhető mennyiség, amennyiben egy adott termékre az egységes Házirendben van erre vonatkozó korlátozás. Ha az összeállított csomag súlya meghaladja az 5 kg-os maximális súlyhatárt, abban az esetben a rendszer jelez, és nem lehet továbblépni a „Fizetés” menüre. Hasonló a helyzet, ha valamelyik cikk esetében a maximálisan rendelhető mennyiségnél több került a kosárba. A „Tovább” gomb csak az összes feltétel egyidejű teljesülése esetén lesz aktív.

A 2018-as indulást követően a bv. webshop látogatottsága és a regisztrált, aktív felhasználók száma látványosan nőtt. 2018. július 1. és 2020. január 31-ig bezárólag összesen 4739 felhasználó regisztrált, ebből természetesen a kezdő hónapban, azaz 2018 júliusában figyelhető meg a legnagyobb érdeklődés, de természetesen a december hónap – az ünnepnek betudhatóan is – kiemelkedő számokat eredményezett (1. ábra).

A rendszer nagyon sok könnyítést alkalmaz. A csomag összeállítása után például a csomag kifizetése kapcsán is több lehetőség közül választhat a vásárló: online bankkártyás fizetéssel vagy átutalással is rendezheti a tartozást. Amennyiben a fizetés sikeres volt, a rendszer SMS-ben vagy e-mailben visszajelzést küld a megrendelő kapcsolattartó részére, illetve az adott felületen a megrendelés összesítője elérhetővé válik.

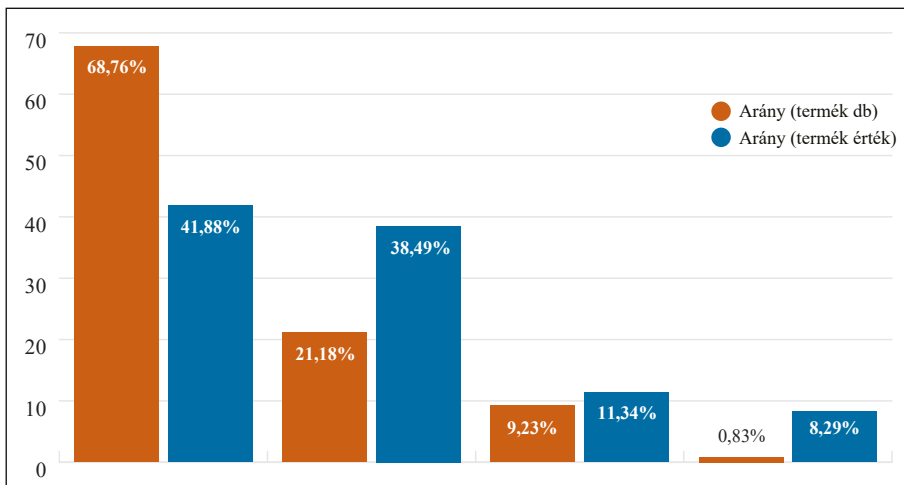
Ezt követően elindul a csomag összeállításának folyamata, azaz a csomag összekészítésre kerül annak a bv. intézetnek a kiétkező boltjában, ahol a címzettként érintett fogvatartott tartózkodik. A csomag érintett fogvatartott számára történő átadását a bv. intézet végzi az összeg beérkezésétől számított három munkanapon belül. Fontos részlet, hogy a webshop felületén összeállított csomag esetében figyelembe kell venni, hogy az a kiétkezési boltok árukészletének teljes kínálatát nem fedi le, az ily módon összeállított csomagban hűtést igénylő tejtermék, illetve egyéb romlandó élelmiszer nem vásárolható. 2020. március 1-jétől viszont a webshop kínálata kiegészült a dohánytermékek kínálatával is. A dohánytermék rendeléséhez azonban szükséges a fogvatartott előzetes nyilatkozatása a dohányzási szokásáról, amely így nyilvántartásba kerül. Nem dohányzó fogvatartott részére nem rendelhető dohánytermék. A dohánytermékeket, valamint egyéb termékeket bővített kínálatából – a fogvatartott a személyes szükségleteire fordítható összegből – a kijelölt üzletben vásárolhatja meg kiétkezések alkalmával, míg a hozzátartozók a havi csomag terhére, látogatás során állíthatatnak össze és vásárolhatnak meg dohányterméket is tartalmazó csomagot¹³ (Farsang, 2019).

A Bv. webshopon keresztül megrendelt csomagok összeállítására, majd a fogvatartott részére történő átadására a jogszabály értelmében csupán három munkanap áll a bv. intézetek részére, ezen átadások 2020-ban (3766 db rendelés történt webes felületen keresztül) átlagosan 2,8 naptári napon belül történtek meg, ezáltal a határidő betartása is sikerként könyvelhető el. A 2020-as évet tekintve átlagosan 2,7–2,8 naptári nap volt az átlagkézbesítési idő. Ez azért is jelentős,

13 Az üzlet a megfelelő kínálat biztosítására a bv. intézet parancsnokának jóváhagyásával négy, különböző értékű és árkategóriájú termékeket tartalmazó – 2500, 5000, 7500 és 10 000 forint összegbe kerülő – csomag megrendelését biztosítja, amely csomagok dohánytermékeket nem tartalmaznak, amennyiben az ilyen jellegű csomag megrendelése a webshopon keresztül történik. Látogatás során vásárolt fix ár-kategóriájú csomag kizárólag dohánytermékkel bővíthető ki.

mert az alábbi ábra tanulsága szerint is, lényeges mennyiségű csomag kézbesítéséről kell a büntetés-végrehajtásnak intézkednie.

2. számú ábra: A cikkszámcsoport szerinti eladás

Forrás: BVOP Biztonsági Szolgálat.

A 2. számú ábra a termékcsoportok szerinti eladásokat foglalja össze 2018. július 1-jétől 2021. január 31-ig, darab és érték viszonylatban. Ahogy azt az ábrán is jól látjuk, kiugróan magas az élelmiszerek és étkezési eszközök eladási aránya (68,76 termék darab és 41,88 termék érték), majd ezt követi a dohánytermék száma (21,18 termék darab és 38,49 termék érték), itt említenék meg, hogy ezek a számok valószínűleg közel azonosra fognak növekedni az élelmiszerek és étkezési eszközök adataival, mely a dohánytermékek webshopon keresztül történő rendelésének köszönhető. A harmadik számadatként szerepel a tisztasági felszerelések (9,23 termék darab és 11,34 termék érték), végül pedig az egyéb termék kategória (0,83 termék darab és 8,29 termék érték). Mivel számszerűsített pontos adatot minősített adatnak számít, ezért körülbelüli értéként adjuk meg az Összes eladás (db): ~ 635 000 és Összes eladás (érték): 300 000 000 forint számadatait.

Az új jogszabályok bevezetése tehát egy, a mai kor követelményeinek megfelelő, modern informatikai háttérrendszerrel működő webshop létrehozását tette lehetővé. A csomagküldés menete egyszerűsödött, illetve az ezzel járó kockázatok minimálisra csökkentek úgy a kapcsolattartók oldaláról, mint a fogvatarottak vagy a bv. szervezet részéről egyaránt.

A webshop és a biztonság összefüggései

A bv. szervek működését, biztonságát a fogvatartottak birtokában nem tartható tárgyak jelentősen veszélyeztetik, azok felderítése – a miniatürizáció, az újabb és újabb kifinomult rejtési módok miatt – a hagyományos eszközökkel, illetve módszerekkel egyre nagyobb nehézséget jelent, fokozott figyelmet igényel (Kovács, 2018).

2. számú kép: Mikró méretű csomagban előtalált mobiltelefon

Forrás: BVOP Biztonsági Szolgálat.

A csomagok fogadása kiemelt rizikó faktor a bv. szervek rendjének, biztonságának fenntartásában, ugyanis tiltott tárgyak, anyagok, szerek elrejtésre alkalmasak, ellenőrzésük időigényes, rendelkezésre álló személyi állományt, precízen működő felderítési technikai eszközöket kíván. Az elmúlt évek előtalálási esetszámainak elemzése alapján a BVOP megállapította, hogy ugyan a tiltott mobiltelefonok bejutása a csomagvizsgáló berendezéssel és manuális átvizsgálással megakadályozható, de a kábítószergyanús anyagok, legfőképp az újonnan megjelenő „dizájner drogok” előtalálása szinte lehetetlen feladat, a feladók ugyanis legtöbbször azokat élelmiszerbe, ruházati termékekbe vagy papírlapokba áztatják.

A hagyományos csomagküldési eljárás a személyi állomány csomagosztással foglalkozó tagjainak rendkívül nagy munkaterhet jelentett, bv. intézettől függően egyes napokon akár 100–150 csomag átvizsgálását, kiosztását is végre kellett

hajtani. Emellett ki kell emelni, hogy a csomag tartalmával kapcsolatban csak minimális kontrolltevékenység tudott érvényesülni, a fémkereső eszközök, csomagvizsgáló berendezések mellett a manuális átvizsgálás és kábítószer-kereső szolgálati állattal történő vizsgálás nem nyújtott kellő hatékonyságot a tiltott tárgyak bv. szervbe történő bejutásának megakadályozására (Kovács, 2021). A jelenlegi rendszer szavatolja, hogy az egyes árucikkek ne legyenek kábítószergyanús anyaggal fertőzve, a termékek csomagolása sértetlen marad, ezzel biztosítható, hogy a fogvatartottak így nem jutnak tiltott tárgyakhoz. A csomagküldés-fogadás területén a tiltott tárgyak keretében elsősorban a mobiltelefonok, infokommunikációs eszközök és kábítószergyanús szerek bejuttatása okozott kihívást a szervezetnek.

A csomagok weboldal segítségével történő megrendelése, majd azok központi helyen történő összeállítása nagy mértékben hozzájárulnak ahhoz, hogy tiltott tárgy ne kerülhessen a fogvatartottak birtokába (Schmehl, 2021). A zárt láncú csomagküldési rendszer három év távlatából egyértelműen beváltotta a hozzá fűzött reményeket a tekintetben is, hogy bevezetésével jelentősen csökkentette a tiltott tárgyak bv. intézetbe történő bejutásának számát. Elsősorban azzal, hogy innovatív módon forradalmasította a csomagküldést, amely során a nem engedélyezett tárgyak, eszközök bejutásának lehetőségét szinte nullára redukálta, továbbá azzal, hogy jelentős humán erőforrást szabadított fel, ezáltal csökkentette a személyi állomány felelősségét és leterheltségét. Mivel a fogvatartottak továbbra is fogadhatnak lehetőség szerint a bv. szerven kívülről érkező csomagot a Bv. Kódex 176. § (4) bekezdése alapján, így tehát természetesen a folyamatos ellenőrzés, valamint a tiltott tárgyak kiszűrése a továbbiakban is kiemelt feladat.

Mobiltelefonok

A mobiltelefonok és egyéb infokommunikációs eszközök több tekintetben is veszélyesek, egyrésztől a letartóztatott, illetve folyamatban lévő büntetőügyekkel rendelkező fogvatartottak az eljárást befolyásolni tudják az engedély nélküli kommunikációval, valamint a fogvatartotti populáció ellenőrizetlenül tudja hozzátartozóival a kapcsolatot tartani, így nem monitorozhatók a magánéletükben bekövetkezett esetleges negatív körülmények, amelyek akár rendkívüli események kialakulásához is vezethetnek. Kiemelt feladata ugyanis a bv. szervezetnek, hogy a jogkorlátozott személyek – kiszolgáltatottságuk révén – életét és testi épségét is védje, ám az ellenőrizetlen kommunikáció során esetleges családi problémák önkárosításhoz, szuicid problémákhoz vezethetnek, így az illetékes személyi állomány tagjai – információ hiányában – nem tudják

meghozni a szükséges intézkedéseket ezen események preventív kezeléséhez. Ezen aggályok mellett fontos még megjeleníteni, hogy a tiltott mobiltelefonokkal a bv. szervek falain belül is lehetőség nyílik bűncselekmények (például csalás) elkövetésére, büntető- és nyomozati eljárások befolyásolására, tiltott kapcsolattartásra is. További problémát jelent, hogy a bejutatott tiltott infokommunikációs eszközökkel a fogvatartotti hierarchiában vezető szerepet betöltő fogvatartottak, a bv. szerveken belül működő bűnözői körök kereskednek (akár az eszközökkel, akár a telefonálás jogával). Fontos megemlíteni, hogy az illegális mobiltelefonok típus szerinti trendjeiben 2017-től markáns változásokat lehet megállapítani. Megjelentek a mikro méretű mobiltelefonok, melyeket külföldi weboldalakról lehet beszerezni a hagyományos eszközök árának töredékéért. Emellett – kisebb méretükből adódóan – előtálalásuk nagyobb kihívás a személyi állomány számára, valamint olyan alkatrészekből állnak, melyeket a hagyományos kereső eszközök (kapukeretes, kézi fémkeresők) nehezen vagy egyáltalán nem tudnak kimutatni.

Az alábbi táblázat egyértelműen mutatja mind a webshop működtetésének köszönhető csökkenő tendenciát mutató tiltott tárgyak körét, mind pedig a lineárisan emelkedő mikro méretű mobiltelefonok számát.

1. számú táblázat: *A bv. szervekben előtálalt illegális mobiltelefonok 2018–2021 évek bontásában*

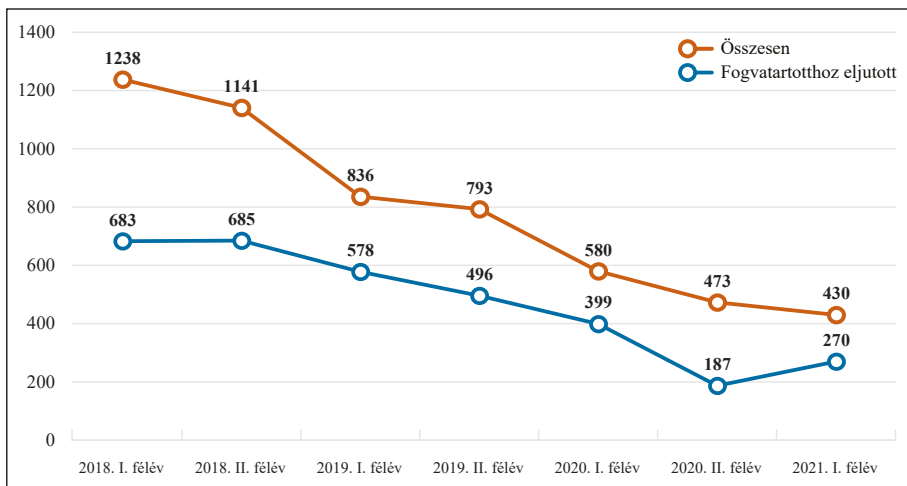
Időszak	Összesen előtálalt tiltott mobiltelefon	Mikró méretű mobiltelefon	Százalékos arány
2018. I. félév	1238	576	44%
2018. II. félév	1141	682	59%
2019. I. félév	836	574	68%
2019. II. félév	793	533	68%
2020. I. félév	580	362	63%
2020. II. félév	473	335	71%
2021. I. félév	430	331	77%

Forrás: BVOP Biztonsági Szolgálat.

A tiltott tárgyak bejutásának megakadályozásával kapcsolatban bevezetett intézkedések hatékonyságának elemzéséhez 2018-tól 2021. I. félévig terjedő adatokat hasonlítottuk össze. Az ábra nagyon kifejező. Fontos megjegyezni, hogy 2020. év I. félévében az előtálalt, nem engedélyezett készülékek száma közel 1288 darab volt, míg 2021. év első félévében 430 darab volt. Az előtálalt mobiltelefonok számában, illetve a fogvatartottakhoz eljutott készülékek számában is látványos

csökkenés tapasztalható. Ugyanakkor megállapítható az is, hogy arányaiban 2021. év I. félévben az összes 430 készülékből 270 darab jutott el a fogvatartotthoz, ami 62,8%, míg 2020. I. félévben 579 készülékből 68,7% az eljutott készülékek száma, vagyis a vizsgált időszakban 5,9%-kal kevesebb mobiltelefon jutott el a fogvatartottakhoz. Az előtalált készülékek típusában és egyéb tulajdonságaiban nem figyelhető meg jelentős változás. 2020. év I. félévében a nem engedélyezett telefonok 41,8%-a volt „mikró” méretű, tárgyév I. félévében az előtalált eszközök 62,3%-a. Kiemelést érdemel, hogy ezen eszközök előtalálása rendkívül nehéz feladat a méretükből, valamint abból adódóan, hogy kevés fém alkatrész tartalmaznak, a hagyományos kapukeretes és kézi fémkeresőkkel, illetve egyéb technikai eszközökkel nem vagy csak nehezen kimutathatók.

3. számú ábra: Előtalált mobiltelefonok 2018-2021.

Forrás: BVOP Biztonsági Szolgálat.

A 3. számú ábra olvasatában is egyértelműen megállapítható, hogy a zárt láncú csomagküldés rendszerének 2018. július 1-jei bevezetése meghozta a várt eredményt. Az illegális infokommunikációs eszközök számában a rendszer bevezetését követően radikális csökkenés mutatható ki, a havi átlagos 30–40 előtalált eszköz helyett nagyságrendileg 10–15 darab ilyen eszközt találnak elő a személyi állomány tagjai.

A kábítószergyanús anyagokkal kapcsolatban e kép már árnyaltabb, tekintettel arra, hogy a csomagküldő rendszer a levelezést nem váltotta ki, így azokban próbálják meg bejuttatni a kábítószergyanús anyagokat a hozzátartozók.

Kábítószergyanús anyagok

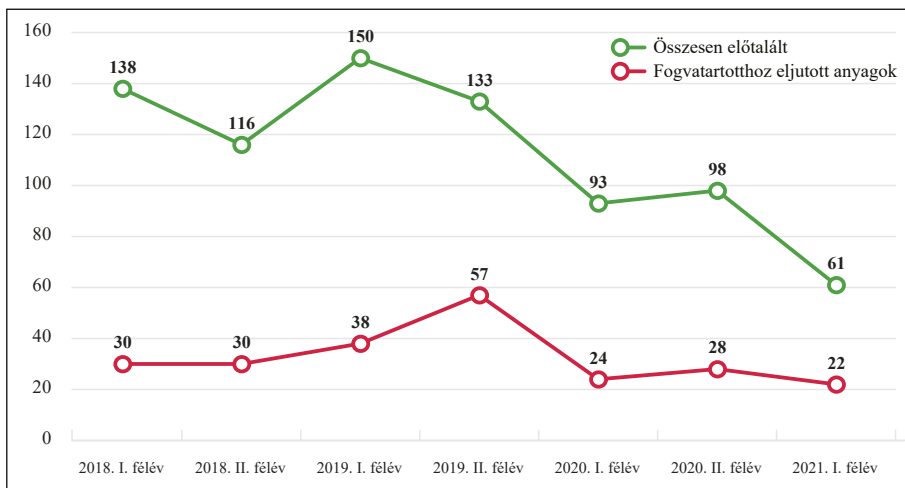
A büntetés-végrehajtás egészségének egyik legnagyobb kihívása a bejuttatni kívánt kábítószergyanús anyagok előtalálása, különösen az egyes vegyszerekkel, tudatmódosító szerekkel átitatott textíliák, levelek, anyagok vonatkozásában (Montanari et al., 2021). E szerek hatása sok esetben az egyézségügyi, toxikológia szektorok előtt is ismeretlen, így a bódult állapotban lévő fogvatartottak magatartása nem kiszámítható, esetleges agresszív ellenállásuk nem prognosztizálható. A BVOP Főügyelet külön adattáblát vezet az előtalált kábítószergyanús anyagokról típusa szerint, s ezek alapján megállapítható a „dizájner” drogok térhódítása.

A kábítószergyanús anyagokkal kapcsolatos utánkövetésnél a bv. szervezetnek további nehézségei akadnak, ugyanis a rendőri szervek által lefoglalt tételek bevizsgálását követően az eredményről csak elenyésző esetben kap tájékoztatást az érintett bv. szerv, így a valós esetszámokat teljes pontossággal kimutatni nem lehet. Ennek ellenére azt pontosan tudjuk, hogy – csak példa jelleggel kiemelve – 2021. év első féléves időszakában összesen 61 esetben találtak a kollégák kábítószergyanús anyagot, ebből 34 (55,7%) alkalommal érkezett postai küldeményben. 2020 hasonló időszakában összesen 92 esetben találtak elő kábítószergyanús anyagot, ebből 65 (70,6%) alkalommal érkezett postai küldeményben. A kábítószergyanús anyagok bv. szervek között történő kereskedelmére a körszállítások, majd 2020 évtől a központosított szállítások során nyílt leginkább mód, de ezek elmaradása a COVID–19-járvány okán igen beszűkítette a fogvatartottak lehetőségeit. Továbbra is elmondható, hogy az átitatott papírok képezik az előtalált kábítószergyanús anyagok túlnyomó részét. Növényi származék (két eset), por (három eset), míg tablettá és gyanta (hat eset) 2021-ben elenyésző esetben került elő.¹⁴ (4. ábra)

A bv. szervezet technikai eszköztárának bővítéseként – az UV lámpák alkalmazásán túlmenően, a kábítószergyanús anyagok kiszűrése érdekében – RAMAN lézerspektroszkópos vizsgálatokat hajtottunk végre a társ rendvédelmi szervek bevonásával, amelyek segítségével eredményes kimutatásokra nyílik lehetőség. A Büntetés-végrehajtás Országos Parancsnokság Biztonsági Szolgálat által vezetett elemzések alapján, a 2020-as mutatókhoz viszonyítva, a bódító vagy kábító hatású növényi származékok, valamint a szintetikus bódítószerek előfordulása csökkenő tendenciát mutat, míg a pszichoaktív szerekkel átitatott, jellemzően a fogvatartottak részére postai úton érkezett folyóiratok, levélpapírok és borítékok száma növekedett. Tehát erre a tiltott tárgy kategóriára a csomagküldés-fogadás módosítása nem volt szignifikáns hatással.

14 BVOP hivatalosan lekérdezett adatok (Biztonsági szolgálat – 2021. november 30.).

4. számú ábra: Az előtalált kábítószergyánús anyagok darabszáma és megoszlása (2018–2021)

Forrás: BVOP Biztonsági Szolgálat.

Összegzés – tervek – jövő

A zárt láncú csomagküldő rendszer hároméves retrospektív vizsgálata alapján megállapítható, hogy a bv. szervezet a jogszabályi rendelkezések hatályba lépéséig eredményesen felkészült a fogvatartotti csomagküldés és -fogadás országos szintű egységes bevezetésére. Az eltelt időszak csomagküldéssel kapcsolatos gyakorlati tapasztalatainak feldolgozását és értékelését – a jövőben lehetséges kockázatok felmérése, illetve azok csökkentése és megszüntetése, a rendkívüli események bekövetkezésének megelőzése érdekében – a BVOP megkezdte és rendszeresen vizsgálja a bv. intézetekkel együttműködve. A fejlesztési tervek a webshop platformjába történő újabb nyelvek megjelenítését célozzák. Az árubeszállító cég monitorozásával párhuzamosan új, országos beszállítók felkutatása indult meg a Bv. Holding Kft. részéről, amely nemcsak az árszínvonal tartása, de a beszállítási pontosság javítása érdekében is nagyobb biztonságot adhat a bv. szervezet célkitűzéseit tekintetében.

A zárt láncú csomagküldés rendszerének bevezetésével kapcsolatban elmondható, hogy a várt eredményt részben elérte. A tiltott tárgyak bejutásának, előtalálásának csökkenő tendenciája mellett pozitívként jelentkezett, hogy a központi webshop miatt egységes tételek vásárlására van lehetőség egységáron – e rendszer megjelenése előtt ez a fogvatartottak tekintetében hangulati tényező volt. További pozitívum, hogy az egyes megvásárolt tételek teljeskörűen

ellenőrizhető, úgy a gyártás, mint a forgalmazás vonatkozásában is. Az egyes termékekhez történő hozzájutás vélhetően csökkenti a fogvatartottak közötti cserekereskedelmet, így, ha közvetve is, de az egymás sérelmére elkövetett erőszakos bűncselekmények csökkenéséhez is vezethet e rendszer. A kábítószergyánús anyagok előtalálása, illetve a bv. szervek berkein belül fogyasztott kábítószeresek visszaszorítása, csökkentése terén további fejlődést lehetne elérni, ha a csomagküldés mellett a kapcsolattartás más formájának, a levélküldemények küldésének rendszerét is új alapokra helyezné a bv. szervezet, például e-mail formájában (Somogyvári, 2021). S nem utolsó sorban a zárt láncú csomagküldési rendszer előnyei között említendő többek között az élelmiszer-biztonsági, higiéniai és járványügyi biztonság kérdésköre.

A COVID-19-járvány kirobbanása okán a bv. intézetek élete is teljesen átalakult a látogatások ideiglenes felfüggesztésének, az előállítások, szállítások nagymértékű csökkenésének vonatkozásában. Ebből következik, hogy a tiltott tárgyak beszerzése, elosztása sokkal lassabb és körülményesebb (Horváth, 2021).

Az elmúlt években a modern, innovatív technológia adta lehetőségeket a büntetés-végrehajtás nagy elánal kezdte beépíteni az egyes szakfeladatok végrehajtásába. Felismerte ugyanis, hogy a 21. században a biztonság megteremtésének szerves része tud lenni a technológiai vívmányok megfelelő alkalmazása. A biztonsági és az informatikai szakterületek fúziót kell képezzenek a maximális biztonság elvének érvényesülése érdekében (Hinkel, 2021). Éppen ezért a Büntetés-végrehajtás Országos Parancsnoksága szakirányítási szakterületei folyamatosan monitorozzák a tárgykört érintő nemzetközi trendeket, keresik az új, innovatív megoldásokat. Kétség nem fér hozzá, a bv. webshop számos előnnyel bír a régi csomagküldési rendszerrel szemben: gyors, kényelmes, egy-egy árukinálattal rendelkezik, s nem utolsó sorban a tiltott tárgyak bejutása előfordulási arányának csökkenésében is nagy szerepet játszik.

Felhasznált irodalom

- Berki A. & Nyitrai E. (2021). Mesterséges intelligencia gyakorlati alkalmazásának lehetőségei – okos város, okos rendőrség. *Rendőrségi Tanulmányok*, 3, 4–47.
- Bozsó Z. (2021). A koronavírus járvány pozitív hozadéka, országosan megújuló protokollok, metodikák, egységes eljárásrendek. *Börtönügyi Szemle*, 40(3-4), 189–208.
- Czenczer O. (2009). Külföldi minták – honi tennivalók a fiatalok büntetés-végrehajtásában. *Börtönügyi Szemle*, 28(1), 1–10
- Czenczer O. (2021). Pandémia – Paradigmaváltás a büntetés-végrehajtásban Nemzetközi kitekintés és a magyarországi jó gyakorlatok bemutatása. *Belügyi Szemle*, 69(5ksz), 12–36. <https://doi.org/10.38146/BSZ.SPEC.2021.5.1>

- Cséri Z. (2020). Autonóm törekvések az innováció ösvényén – Új utakon a büntetés-végrehajtási gazdasági társaságok és a Bv. Holding Kft. *Börtönügyi Szemle*, 39(4), 7–18.
- Esztergomi C. (2020). *A Büntetés-végrehajtási Szervezet innovációja: a zárt láncú csomagküldési rendszer*. Szakdolgozat. Nemzeti Közszolgálati Egyetem, Rendészettudományi Kar.
- Farsang T. (2019). Munkáltatás a Büntetés-végrehajtási Szervezet gazdasági társaságainál. *Börtönügyi Szemle*, 38(4), 29–46.
- Hinkel T. & Molitórisz R. (2021). A büntetés-végrehajtási szervezet COVID–19 humánjárvány elleni védekezésének bemutatása. *Belügyi Szemle*, 69(5ksz), 37–65. <https://doi.org/10.38146/BSZ.SPEC.2021.5.2>
- Hinkel T. (2020). Az innovatív technikai megoldások hatása a fogvatartás biztonságára. *Börtönügyi Szemle*, 39(2), 75–79.
- Horváth A. (2021). A COVID–19-humánjárvány büntetésvégrehajtási szervek biztonságára gyakorolt hatása. *Börtönügyi Szemle*, 40(3-4), 171–188.
- Kovács M. (2018). Zárt láncú csomagküldés a magyar Büntetés-végrehajtási Szervezetben. *Börtönügyi Szemle*, 37(4), 55–64.
- Kovács M. (2021). A koronavírus-járványhelyzet során kialakított fogvatartási stratégiák bemutatása, a védekezéssel és megelőzéssel kapcsolatosan végrehajtott feladatok és jó gyakorlatok tükrében. *Belügyi Szemle*, 69(5ksz), 66–90. <https://doi.org/10.38146/BSZ.SPEC.2021.5.3>
- Montanari, L., Teltzrow, R., Van Malderen, S., Ranieri, R., Martín Peláez, J.A, Vandam L., Mounateny J., Pirona A., Meroueh F., Giraudon I., Matias J., Skarupova, K., Royuela, L. & Mor-el d'Arleux, J. (2021). The impact of the COVID–19 lockdown on drug service provision in European prisons. *International Journal of Prisoner Health*, 17(3), 217–232.
- Nyitrai E. (2021). A sorozat-bűncselekmények nyomozásának metodikája. *Belügyi Szemle*, 69(2), 31–47. <https://doi.org/10.38146/BSZ.SPEC.2021.2.2>
- Schmehl J. (2021). A Büntetés-végrehajtás Országos Parancsnoksága Operatív Törzsének működése és a COVID–19-járvány elleni védekezésben betöltött szerepe. *Börtönügyi Szemle*, 70(3-4), 11–29.
- Somogyvári M. (2021). A koronavírus hatása a fogvatartotti kapcsolattartásra – Kihívások és szervezeti válaszok A fogvatartotti videóhívások alkalmazásának empirikus vizsgálata. *Belügyi Szemle*, 69(5ksz), 110–144. <https://doi.org/10.38146/BSZ.SPEC.2021.5.5>

A cikkben található online hivatkozások

URL1: Bv. csomag webáruház. <https://www.bvcsomag.hu/auth>

A cikk APA szabály szerinti hivatkozása

Czenczer O. & Hinkel T. (2022). Webshop a börtönben, avagy a zárt láncú csomagküldési rendszer tapasztalatai és hatása a biztonságra. *Belügyi Szemle*, 70(5), 1005–1023. <https://doi.org/10.38146/BSZ.2022.5.7>